

هنر عمومی و واکاوی معیار های فضای شهری متناسب با آن با رویکردی بر مجسمه های خیابانی در شهرهای پاریس، آمستردام و بروکسل

مسعود وحدت طلب^۱، اطلس عبدالهی شریف^۲

۱- استادیار دانشکده ی معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز،
m.wahdattalab@tabriziau.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه هنر اسلامی تبریز،
a.sharif@tabriziau.ac.ir

چکیده

هنر عمومی به عنوان یکی از هنرهای معاصر دارای انواع گوناگونی است. این هنر با لایه‌های مختلف جامعه پیوند نزدیکی دارد. عدم توجه جدی به این هنر و آثار مثبت آن و عدم آگاهی کافی در مورد آن می‌تواند علاوه بر از بین بردن آثار مثبت این هنرها در فضای شهری موجب اثرات نامناسبی در کیفیت فضای شهری نیز گردد بنابراین توجه آگاهانه و رویکرد تخصصی به این هنر می‌تواند آثار مثبتی در فضاهای شهری به دنبال داشته باشد. محل نمایش این آثار یکی از چندین عامل مهمی است که در مقبولیت این آثار بی‌تأثیر نمی‌باشد و می‌تواند به انتقال پیام‌ها و مفاهیم آثار هنر عمومی یاری رساند؛ بنابراین سوالات مطرح در این زمینه عبارتند از: چه فضای شهری، مناسب‌ترین مکان برای نمایش آثار هنرهای عمومی است؟ چه عواملی در مکان‌یابی محل نمایش آثار هنر عمومی مؤثرند؟ چه معیارهای شهری در مقبولیت و مورد توجه قرار گرفتن مجسمه‌های خیابانی به عنوان یکی از انواع هنرهای عمومی مؤثر هستند؟ هدف این پژوهش بررسی فضای شهری مناسب برای نمایش آثار هنرهای عمومی و تبیین معیارها و عواملی است که در مکان‌یابی مجسمه‌های خیابانی و کامیابی آنان مؤثر است. بنابراین در پژوهش حاضر ابتدا با استفاده از روش تحلیلی- توصیفی به مفاهیم نظری مرتبط با فضای شهری، هنر عمومی و جایگاه آن پرداخته شده است. سپس دو نمونه‌ی موردی از مجسمه‌های خیابانی در هریک از سه شهر اروپایی آمستردام، بروکسل و پاریس، به صورت تصادفی انتخاب شده و از نظر ویژگی‌های شهری، محل نمایش آنان مورد بررسی قرار گرفته است. در این مرحله مولفه‌هایی جهت بررسی فضای شهری مناسب برای نمایش مجسمه‌های خیابانی ارائه شده است. در ادامه با استفاده از پلاگین نرم افزار گوگل مپ چشم اندازهای مربوط به هریک از نمونه‌های مجسمه‌های خیابانی استخراج، و مولفه‌های مورد نظر در این چشم اندازها مورد بررسی قرار گرفته است. در نهایت نتیجه‌ی پژوهش به صورت جدولی ارائه گردیده و به این ترتیب تأثیرگذارترین عوامل، قابل تشخیص هستند. بنابراین این پژوهش می‌تواند معیارهای مؤثر در مکان‌یابی مجسمه‌های خیابانی را مشخص نماید و با استفاده از نتایج حاصل، گامی مثبت در جهت ارتقای کیفیت فضاهای شهری در شهرهای ایران برداشت.

واژه‌های کلیدی: هنر، هنر عمومی، فضای شهری، فضای عمومی